

กล้วยไม้เป็นไม้ดอกไม้ที่มีความสวยงามหลาย ๆ คนชื่นชอบเลือกหามาปลูก แต่ก่อนที่จะเลือกมาปลูก เราควรรู้จักประเภทของกล้วยไม้และลักษณะกันก่อนนะจ๊ะ

ตอนที่ 1

ชนิดและพันธุ์กล้วยไม้

กล้วยไม้เป็นพืชเศรษฐกิจชนิดหนึ่งที่น่ารายได้เข้าสู่ประเทศมีมูลค่าหลายล้านบาท การจำแนกประเภทของกล้วยไม้โดยใช้ลักษณะการเจริญเติบโตและรูปทรงแบ่งได้ 2 ประเภท คือ

1.1 ประเภทไม้แตกกอ (Monopodial)

เป็นกล้วยไม้ที่มีการเจริญเติบโตขึ้นไปทางส่วนยอด คือตาที่ยอดจะแตกใบใหม่เจริญขึ้นเรื่อยๆ ส่วนโคนต้นจะออกรากไล่ตามขึ้นไป เมื่อกล้วยไม้มีอายุมากขึ้นส่วนของโคนจะแห้งตายได้ยอดขึ้นไป กล้วยไม้ประเภทนี้มีระบบรากแบบรากอากาศ การเรียงตัวของใบเป็นแบบซ้อนทับกัน และตัวใบต่างมีข้อต่อกับกาบใบ ส่วนมากเนื้อใบหนาแบน บางสกุลมีใบเป็นก้านกลมดุกคล้ายกิ่งกลีบรองดอกคู่ล่างมักเชื่อมติดกัน ทำให้เกิดเป็นรูปกางเขน กลีบกระเป๋าด่างติดอยู่ตรงโคนเส้าเกสร และมักจะมีเดือยหรือไม่มีก็เป็นรูปดุกในหลอดเดือย หรือดุกนี้มักมีตุ่มหรือดิ่งปรากฏอยู่เสมอ กลุ่มเรณูมีจำนวน 2 กลุ่ม มีก้านส่งยาวและกลุ่มเรณูหนึ่งๆ จะมีร่องความยาวปรากฏให้เห็น การออกดอกจะออกที่ตาตามข้อของลำต้นเท่านั้นไม่ออกที่ยอด ลักษณะการถือฝักและเมล็ด ปลายฝักจะตั้งชี้ขึ้น เมล็ดที่สมบูรณ์จะมีสีน้ำตาล ส่วนเมล็ดลีบมีสีขาว กล้วยไม้ที่จัดอยู่ในประเภทไม้แตกกอได้แก่ กล้วยไม้ในสกุลแวนด้า สกุลเข็ม สกุลช้าง สกุลกุหลาบ สกุลเสือโคร่ง สกุลม้าวีง สกุลแมลงปอ สกุลเรแนนเธอร่าและสกุลแวนด้าอพิซิส

สกุลแวนด้า

สกุลช้าง

สกุลเรแนนเธอร่า

สกุลเข็ม

1.2 ประเภทแตกกอ (Sympodial)

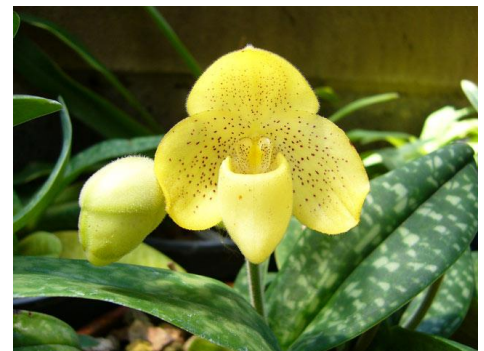
เป็นกล้วยไม้ประเภทที่มีรูปทรงและการเจริญเติบโตคล้ายกับพืชที่แตกกอทั่วไป คือในต้นหนึ่งหรือกอหนึ่งจะประกอบด้วยต้นย่อยหลายต้น ต้นแท้จริงของกล้วยไม้ประเภทนี้จะอยู่ในเครื่องปลูก เช่น กล้วยไม้ในสกุลรองเท้านารี อาจมีลำต้นที่เปลี่ยนแปลงรูปร่างโผล่ยื่นออกมาซึ่งมักบวมเป่ง และทำหน้าที่สะสมอาหาร ต้นส่วนนี้เรียกว่า “ลำลูกกล้วย” เช่น กล้วยไม้ในสกุลหวาย สกุลแคทลียา เป็นต้น กล้วยไม้ประเภทแตกกอมีระบบรากทั้งที่เป็นรากดิน รากกิ่งดินและรากกิ่งอากาศ กล้วยไม้ดินมีการเรียงตัวของใบม้วนซ้อนเวียนกันไป ส่วนกล้วยไม้อากาศเรียงซ้อนทับกัน การออกดอกบางชนิดออกดอกที่ยอด บางชนิดออกดอกที่ตาข้างตามข้อของลำลูกกล้วย บางชนิดออกดอกได้ทั้งที่ตายอดและตาข้าง บางชนิดออกดอกเฉพาะลำลูกกล้วยที่ทิ้งใบหมดแล้ว โคนเส้าเกสรยื่นยาวออกไปและเชื่อมติดกันกับกลีบรองดอก ลักษณะการถือฝักและเมล็ด ปลายฝักจะห้อยชี้ดิน เมล็ดที่สมบูรณ์เมื่อแก่จะมีสีเหลือง ส่วนเมล็ดดิบมีสีขาว กล้วยไม้ที่จัดอยู่ในประเภทแตกกอได้แก่ กล้วยไม้สกุลรองเท้านารี สกุลหวาย สกุลแคทลียา สกุลออนซีเดียม และสกุลแกรมมาโตฟิลลัม

สกุลหวาย

สกุลแคทลียา

สกุลรองเท้านารี

นางพสุติ ศรีลัมพ์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร

19/02/64